



Tasarı, TBMM İçişleri Komisyonu'nda kabul edildi

13 il büyükşehir oluyor

Tasarıya göre, Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Van, büyükşehir belediyesi olacak.

TBMM • TBMM İçişleri Komisyonu'nda, 13 ilin büyükşehir olmasını öngören "Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazın Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" kabul edildi.

Tasarıya göre, Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Van, büyükşehir belediyesi olacak.

Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya ve Samsun büyükşehir belediyelerinin sınırları, il mülki sınırı olarak belirlenecek.

Bu illere bağlı ilçelerin mülki sınırlarında yer alan köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği sona erecek, köyler mahalle olacak, belediyeler ise mahalleleriyle birlikte bağlı buldukları ilçenin belediyesine katılacak.

Bu illerin, bucak teşkilatları da kaldırılabilecek.

Bu illerdeki il özel idarelerinin tüzel kişiliği ile İstanbul ve Kocaeli'ndeki orman köyleri de dahil köylerin tüzel kişiliği sona erecek.

İstanbul'da ilçe değiştiren mahalleler Aydın'da Efeler; Balıkesir'de Karesi, Altıeylül; Denizli'de Merkezefendi; Hatay'da Antakya, Defne, Arsuz; Manisa'da Sehzadeler, Yunusemre; Kahramanmaraş'ta Dulkadiroğlu, Önikışubat; Mardin'de Artuklu; Muğla'da Mentese, Seydikemer; Tekirdağ'da Süleymanpaşa, Kapaklı, Ergene; Trabzon'da Ortahisar; Şanlıurfa'da Eyyübiye, Haliliye, Karakörpü; Van'da Tuşba ve İpekyolu ilçeleri kurulacak. Denizli'nin Akköy ilçesinin ismi de Pamukkale olarak değişiyor.

İstanbul Sisi'nin Ayazaga, Maslak ve Huzur mahalleleri, Sarıyer'e bağlanacak.

İstanbul Arnavutköy ilçesine bağlı Nakkas, Bahsıys mahalleleri ile Büyükşehirmece ilçesine bağlı Muratbey mahallesi, Catalca belediyesine katılacak.

Tüzel kişiliği kaldırılan il özel idaresi, belediye veya köy tüzel kişiliklerine şartlı olarak bağışı yapılan taşınır ve taşınmazların devrinin yapıldığı kurum veya kuruluş, bunların amacına yönelik kullanılmasını sağlayacak.

Tüzel kişiliği kaldırılan köylerde görev yapan gecici ve gönüllü köy korucuları, halen görev yaptıkları yerlerde görev yapmaya devam edecek.

Maden ruhsatı, jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli sular ruhsatına ilişkin yetki ve görevler, il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı illerde, valiliklerce yürütülecek.

Belediyelere, mabet yapımı ve bakımı görevi

Büyükşehir belediyelerin sınırları il mülki; ilçe belediyelerinin sınırları bu ilçelerin mülki sınırları olacak.

Büyükşehir ve ilçe belediyeleri, amatör spor kulüplerine nakdi yardım yapabilecek; yurt içi ve yurt dışı müsabaka-



larda üstün başarı gösteren veya derece alan sporcuların yanı sıra teknik yönetici, antrenör ve öğrencilere belediye meclis kararıyla ödül verebilecek.

Bu belediyeler; sağlık, eğitim, kültür tesis ve binalarının yanı sıra mabetlerin de yapım, bakım ve onarımını sağlayacak.

Yer secim belgesi verecek

Belediyeler, mevzuata göre kuruluş izni verilen alanda kurulacak elektronik haberleşme istasyonlarına, kent ve yapı estetiği ile elektronik haberleşme hizmetlerinin gerekleri dikkate alınarak, yer secim belgesi verecek. Bu belge karşılığında alınacak ücreti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı belirleyecek.

Büyükşehir sınırları içerisinde yer secim belgesi vermeye ve ücretini almaya, büyükşehir belediyeleri yetkili olacak.

Ulaşım Koordinasyon Merkezi

Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulacak. Merkez, büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerindeki her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlayacak. Merkez, Büyükşehir Belediye Başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile Türkiye Soförler ve Otomobilciler Federasyonu'nun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisi katılacak.

Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyon, büyükşehir belediyesi tarafından sağlanacak. Büyükşehir belediyesi ile

ilçe belediyeleri veya ilçe belediyelerin kendi aralarında hizmetlerin yürütülmesiyle ilgili ihtilaf çıkması halinde, büyükşehir belediye meclisi yönlendirici ve düzenleyici kararlar almaya yetkili olacak.

Belediyelerin tahsil ettiği otopark gelirleri 45 gün içinde büyükşehir belediyesine devredilecek, bu gelirler otopark insansı dışında kullanılmayacak.

Nüfus kriteri 50 binden 20 bine düşecek

Büyükşehir belediyesi bulunan yerlerde ayrılma yoluyla yeni bir belde kurulmasında yeni kurulacak belde için aranan 50 binlik nüfus kriteri, 20 bine düşecek.

Belediye sınırları içinde nüfusu 500'ün altında mahalle kurulamayacak.

Köylülerin hakları korunacak

Köyleri mahalleye dönüştürülen köylülerin, geçmişten beri kullandığı "mera, yaylak ve kıslak" gibi yerlerdeki hakları korunacak.

İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikle payların hesaplanması ve oranı yeniden belirleniyor. Buna göre, genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının; yüzde 2,85'i yerine yüzde 1,50'si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 2,50'si yerine yüzde 4,50'si büyükşehir ilçe belediyelerine ve yüzde 1,15'i yerine yüzde 0,5'i il özel idarelerine ayrılacak.

Yasada, "Büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının yüzde 5'i ile genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı

toplamı üzerinden büyükşehir ilçe belediyelerine ayrılan payların yüzde 30'u büyükşehir belediye payı olarak ayrılır" ibaresi, "Genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının yüzde 1,50'si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 4,50'si büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ve yüzde 0,5'i il özel idarelerine ayrılır" şeklinde değişiyor.

Küçük belediyeler için öngörülen denkleştirme ödeneğinin yüzde 30'unun her yıl İller Bankası'na aktarılması uygulanmasa son verilecek, bu ödenek belediyelere doğrudan kaynak olarak aktarılacak.

Vali ve büyükşehir belediye başkanlarına diplomatik pasaport

Yol, kanalizasyon ve su tesisleri harcamalarına katılma paylarının, mükelleflerden almı meclis kararına bağlanacak.

Vali ve büyükşehir belediye başkanlarına diplomatik pasaport verilecek. Mahalli idare birliklerinin taşıtlarına vergi muafiyeti getirilecek.

Kadınlar ve çocuklar için konukevleri açılacak

Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100 binin üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorunda olacak.

Belediye ve bağlı idareler, meclis kararıyla mabetlere indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilecek.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulacak

Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde, kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu, ilin tanıtımı, temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesini gerçekleştirmek üzere valiye bağlı olarak Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulacak.

Başkanlık afet yardım, acil çağrı, yatırım izleme, rehberlik ve denetim strateji ve koordinasyon ile idari müdürlükler kurabilecek. Kamu kurumlarının aracı alımı, valilik ve kaymakamlık konutlarının yapım, bakım ve onarımı ile emniyet hizmetlerinin gerektirdiği harcamalar başkanlıkca karşılanabilecek.

Tüm acil çağrılar karşılamak üzere büyükşehirlerde başkanlık bünyesinde, diğer illerde ise valilikler bünyesinde 112 acil çağrı merkezleri kurulacak.

Devir ve tasfiye için komisyon

Tüzel kişiliği sona eren il özel idaresi, belediye ve köylerin devir, tasfiye ve paylaştırma işlemlerini yürütmek üzere komisyon kurulacak. Vali yardımcısının başkanlığında oluşturulacak komisyon, valinin uygun göreceği kurum, kuruluş temsilcileri ile ilgili belediye başkanları katılacak.